

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı: B.07.1.GİB.0.66/6685- 5069

Konu: 06.03.06 / 014815

TARIMSAL SÜT ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİNE

Dikmen Cad. Kuyubaşı Durağı

Çalışkanlar Apt. 123/13

Dikmen/ANKARA

İlgi:24.11.2005 tarihli dilekçeniz.

İlgide kayıtlı dilekçenizde yer alan hususlarla ilgili Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır. 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun 19 uncu maddesinde, "Birliğe ait her türlü taşınır ve taşınmaz mallar, bunların alım, satım, inşa ve kullanımları ile birlikte yürütülen hizmet ve faaliyetler damga vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç ve katkı payından muafır" hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca;

1. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4 ve 14 üncü maddelerinde bina ve arazi vergisi ile ilgili daimi muafiyetler, 5 ve 15 inci maddelerinde de geçici muafiyetler düzenlenmiş olup, bu maddelerde tarımsal üretici birliklerinin bina ve arazi vergisinden muaf olacaklarına dair bir hükme yer verilmemiştir.

Ayrıca Emlak Vergisi Kanununun 22 inci maddesinde bina ve arazi vergileri ile ilgili muaflık ve istisna hükümlerinin bu Kanuna eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenleneceği, 41/4 üncü maddesinde de , özel kanunların bina ve arazi vergilerine ilişkin istisna ve muaflık hükümlerinin 1.3.1972 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırıldığı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, benzeri bir konuda verilen Danıştay'ın 11.2.1988 tarih ve Esas No: 1987/3, Karar No: 1988/1 sayılı İçtihatları Birleştirme Kurulu Kararı ile 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 24 üncü maddesinde yer alan Kuruma ait taşınır,taşınmaz mallar ile bunlardan elde edilen hak ve gelirlerin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğunu öngören hüküm, Emlak Vergisi Kanununun 22 inci maddesi hükmünden sonra yürürlüğe girdiğinden, Sosyal Sigortalar Kurumuna ait bina ve arazinin Emlak Vergisinden muaf tutulmasının gerektiğine karar verilmiştir.

Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurumu kararına göre, tarımsal üretici birliklerine ait her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile bunların alım, satım, inşasının emlak vergisinden ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınan vergi ve harçlardan muaf tutulması gerekmektedir.

1. 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinde, "Özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle istisna işlemlerden harç alınmaz." Hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, söz konusu birliğe ait her türlü taşınır ve taşınmaz ile bunların alım, satım, inşası 492 sayılı Harçlar Kanunu hükümlerine alınan harçlardan başışık tutulacaktır.

1. Tarımsal üretici birliğinin 5200 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi kapsamındaki iş ve işlemleri ile hizmet ve faaliyet nedeniyle düzenlenen kağıtlar damga vergisine tabi bulunmaktadır.
2. Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde verginin konusu teşkil eden işlemler sayılmış ve aynı maddenin 3- g bendinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel dairelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermaye kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin katma değer vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Katma Değer Vergisi Kanununun 19/1 inci maddesinde ise diğer kanunlardaki vergi muafık ve istisna hükümlerinin bu vergi bakımından geçersiz olduğu, Katma Değer Vergisine ilişkin istisna ve muafiyetlerin ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenleneceği belirtilmiştir.

Dolayısıyla 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun 19 uncu maddesinde “Birliğe ait her türlü taşınır ve taşınmaz mallar, bunların alım, satım, inşa ve kullanımları ile birlikçe yürütölen hizmet ve faaliyetler damga vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç ve katkı payından muaftır” hükmünün katma değer vergisi açısından bir geçerliliği bulunmamaktadır.

Buna göre, birliği mal ve hizmet alımları ile Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesi kapsamına giren teslim ve hizmetlerin genel hükümler çerçevesinde katma değer vergisine tabi bulunmaktadır.

5) Kurumla Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, dernekler ev vakıflar kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmamakla birlikte aynı, maddenin (D) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler mükellefiyet kapsamına alınmıştır. Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddelerinde, dernek ve vakıflara ait veya bağılı olup faaliyetlerin devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu; bunların kazanç gayesi bükmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunmamasının tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebeleri ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine tesir etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Aynı kanunun 7/17 inci maddesinde, “Özel kanunlarla veya devletin kanunların verdiği yetkiye dayanarak akdettiği mukavelelerle kurumlar vergisinden veya her türlü vergi ve resimden muaf tutulan kurumlar” ın kurumlar vergisinden muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

47 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 1-2-d bölümünde, iktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai ve zirai faaliyetten söz edilmesi için bu işletmenin tedavil ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen malların veya verilen hizmetlerin bir bedel karşılığı satılmış olduğu gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilmeyeceği açıklanmıştır.

Öte yanda 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun 5 inci maddesinde birliğin görevleri;

1. Üyelerin ürettikleri ürünlerle ilgili piyasa araştırmaları yapmak ve yaptırmak,
2. Üyelerin ürünlerine pazar bulmak, ürünlerin pazara arzını düzenlemek,
3. Üyelerine üretim teknikleri, hasat, depolama, paketleme konularında teknik destek sağlamak,
4. Üyelerine girdi temininde yönlendirici yardımlarda bulunmak.
5. İç pazara ve ihracata uygun çeşitlerin üretilmesi sağlamak,
6. Eğitim ve yayın hizmeti vermek, danışma hizmeti sağlamak,
7. Ürün kalitesini iyileştirici tedbirler almak ve ürün standartlarını uygulamak,
8. Çiftlik düzeyinde yapılan tarımsal uygulamaları izlemek, kayıtlarını tutmak ve vergi düzenlemek,
9. Paket ve ambalajlarla ilgili standartların uygulanmasını sağlamak,
10. Çevreyle uyumlu üretim tekniklerini yaygınlaştırmak,
11. Üyeleri adına ürün depolanmasına gerektiğinde bu amaçla depo kiralanmasına yardımcı olmak,
12. Ürünlerin tanımıyla ilgili faaliyetlerde bulunmak,
13. Ürünlerle ilgili her türlü kaydı tutmak,
14. Türkiye Cumhuriyeti'nin kabul ettiđi uluslar arası ürün veya ürüne özgü ortak piyasa düzenlemelerinin gerektirdiđi görevleri yürütmek,
15. Sözleşmeli üretim kapsamında, üyelerin adına örnek tip sözleşmeler düzenlemek ve bununla ilgili faaliyetleri koordine etmek olarak sayılmıştır.

Söz konusu Kanunun 19 uncu maddesinde her türlü taşınır ve taşınmaz mallar, bunların alım, satım, inşa ve kullanımları ile birlikçe yürütölen hizmet ve faaliyetlerin damga vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç ve katkı payından muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, tarımsal üretici birliklerinin 5200 sayılı kanunun 5 inci maddesinde sayılan ve üyelerinin ürünlerinin üretimi, pazarlanması, depolanması, tanıtımı v.b. konularında koordinasyonu sağlamaya yönelik faaliyetleri birliğe ait taşınır,taşınmaz malların alım, satım, inşası ve kullanımı sonucu elde edeceği gelirlerin kurumlar vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir. Ancak, anılan birliklerin mal ve hizmet alım- satımını bizzat yapması ve karşılığında bir bedel alması halinde oluşacak iktisadi işletmesi dolayısıyla kurumlar vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.
MALİYE BAKANLIğI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı: B.07.1.GİB.0.03.51/5104-319 26.12.2007 114485

Konu:

TARIMSAL SÜT ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

Kızılırmak Sokak 6/11

Bakanlıklar/ ANKARA

İlgi: a) 24/11/2005 tarihli dilekçeniz.

b)06/03/2006 tarih ve B.07 1 GİB.0.66/6685- 5069 sayılı yazımız.

c)20/11/2007 tarih ve 23 sayılı dilekçeniz.

İlgide (a) da kayıtlı dilekçenizde, birliğinizin 5200 sayılı Tarımsal Süt Üretici Birlikleri Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında kurumlar vergisi,stopaj ve katma değer vergisinden muaf olup olmadığı hususunda Başkanlığımızın görüşü talep edilmiş, ilgi (b)' de kayıtlı yazımızla da birliğinize Başkanlığımız görüşü bildirilmiştir.

Bu defa ilgi (c)'de kayıtlı dilekçenizde, yeni 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca 5200 sayılı kanunla kurulmuş olan birliklerin kurumlar vergisi muafiyetinin devam edip etmeyeceği konusunda tereddüte düştüğümüz belirtilerek Başkanlığımızdan bilgi istenilmektedir.

Tarımsal üretici birliklerinin 5200 sayılı kanunun 5'inci maddesinde sayılan ve üyelerinin ürünlerinin üretimi, pazarlanması, depolanması, tanıtımı v.b. konularında koordinasyonu sağlamaya yönelik faaliyetleri ile birliğe ait taşınır taşınmaz malların alımı satımı, inşası ve kullanımı sonucu elde edeceği gelirlerin kurumlar vergisine tabi tutulmaması gerektiği, anılan birliklerin mal ve hizmet alım satımına bizzat yapması ve karşılığında bir bedel alması halinde oluşacak iktisadi işletmesi dolayısıyla kurumlar vergisine tabi tutulacağı yönündeki Başkanlığımız görüşünde bir değişiklik olmayıp 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uygulamasında geçerliliğini sürdürmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.